

AZ Voorkepen

algemeen ziekenhuis
emmaüs

Stagiairs
spoedgevallen

Inhoud

1. Doelstellingen van de stage.....	5
2. Uren verpleegkundigen.....	6
3. Taakverdeling.....	6
4. E.care ED.....	8
5. ESI-triagesysteem.....	8
6. Richtlijnen stage	10
7. Slot.....	14
8. Lijst van voorkomende technieken spoedgevallen.....	15
9. Persoonlijke notities.....	22

Allereerst willen wij je van harte welkom heten op onze dienst spoedgevallen. Wij wensen je een aangename stage toe en zullen proberen er samen met jou een leerrijke ervaring van te maken.

Om je wegwijs te maken op onze afdeling, stelden we deze informatie-brochure samen met enkele karakteristieken van onze afdeling. Lees de volledige brochure aandachtig. Heb je hierna vragen, noteer ze dan en stel ze op de eerste stagedag. Het is wenselijk wat theoretische achtergrond op te zoeken over verpleegtechnieken die op onze afdeling geregeld aan bod komen. Dit zal je een comfortabel gevoel geven wanneer je de technieken mag toepassen. De lijst achteraan in de brochure kan je hierbij helpen.

Veel succes tijdens deze stage!

Je stagementoren

Johan Christiaensen (adjunct-hoofdverantwoordelijke)
Lindsay Doggen
Gert Matheussen
Tinne Michielsen
Loes Van Ginkel

1. Doelstellingen van de stage

De eerste dag van de stage word je opgevangen en begeleid door één van de stagementoren. Zij zullen je rondleiden op de dienst en de functie van elke ruimte uitleggen.

Er gaat veel aandacht naar de inrichting van de behandelkamers, want dit zijn de ruimten waarin we het meeste zullen werken. Probeer je zo snel mogelijk vertrouwd te maken met de indeling van deze kamers. Bij rustige momenten tijdens de eerste week raden wij je dan ook aan om deze regelmatig te openen en de verzorgingskarren te bekijken om na te gaan waar alles ligt. Eveneens kan je de website van het ziekenhuis bezoeken:
www.azvoorkempen.be.

Je wordt op onze dienst niet gekoppeld aan een verpleegkundige, maar wel aan een stagementor. Dit geeft je de mogelijkheid om verschillende patiënten met diverse pathologie op te volgen. Vanzelfsprekend dien je respect te hebben voor de privacy.

Tot slot: stage op een dienst spoedgevallen is geheel anders dan wat je tot hiertoe gewend bent. Laat je hierdoor echter niet afschrikken, maar wees ook niet te zelfzeker. Wij stellen een leergierige houding zeker op prijs en kijken er elke keer weer naar uit of stagiairs ons kunnen verrassen met nieuwe inzichten.

De coördinatie vanuit de hogeschool gebeurt door de praktijklector. Hij/zij coacht jou gedurende de stageperiode en stuurt regelmatig bij aan de hand van de feedbackformulieren. Hij/zij bespreekt het verloop met de stagementoren van onze dienst en plant overlegmomenten voor de tussentijdse- en eindevaluatie.

2. Uren verpleegkundigen

Aangezien onze dienst spoedgevallen in een 24-uren permanentie voorziet, werken de verpleegkundigen in een drieploegensysteem:

- Vroege (V36): 6.45 - 14.45 uur (drie of vier verpleegkundigen)
- Late (L37): 14.30 - 22.30 uur (vier verpleegkundigen)
- Late (L09): 13.00 - 21.00 uur
- Nacht (N22): 22.15 - 07.00 uur (drie verpleegkundigen en één loopwaakverpleegkundige)
- Dagdienst (D14): 8.00 – 16.30 uur
- Dagdienst (D78): 9.00 – 17.30 uur

3. Taakverdeling

Elke verpleegkundige heeft tijdens zijn dienst een aparte taak. De taakverdeling gedurende de vroege en late shift is hetzelfde.

Triageverpleegkundige

De triageverpleegkundige van spoedgevallen is op de hoogte van alle patiënten die op de dienst aanwezig zijn en behoudt steeds een overzicht van de patiëntenpopulatie. Hij/zij organiseert en houdt overzicht over E.Care en is verantwoordelijk voor de eerste opvang van de patiënten. De triageverpleegkundige controleert de identificatiegegevens, trieert en verwijst de patiënten naar de juiste behandelkamer. Om de organisatie optimaal te laten verlopen, heeft hij/zij steeds de dect 2211 bij zich. Deze verpleegkundige verlaat nooit de afdeling en is steeds een verpleegkundige met een bijzondere beroepstitel (BBT) en minstens één jaar ervaring.

De triageverpleegkundige zorgt voor patiënttoewijzing aan de aanwezige verpleegkundigen op de dienst. Bij drukte houdt hij/zij zich enkel bezig met de triage en toewijzing van de patiënten. De verzorging van de patiënten wordt dan overgelaten aan de collega's.

Verpleegkundige observatieruimten

Deze verpleegkundige staat in voor de organisatie van de zorg in de observatieruimten en neemt, zo mogelijk, ook de zorg van kritieke patiënten op spoed voor zijn rekening. Hierdoor bewaren we een continuïteit in zorg.

Tijdens een interne MUG vertrekt deze verpleegkundige met de reakar naar de desbetreffende afdeling. Wanneer de situatie onder controle is, verlaat deze verpleegkundige als eerste de plaats van de interne MUG en begeeft hij/zij zich terug naar spoedgevallen.

Verpleegkundige interne MUG

Deze verpleegkundige is, samen met de verpleegkundige van de observatieruimten, verantwoordelijke voor de interne MUG-functie. Tijdens een interne urgentie vertrekt deze verpleegkundige naar de desbetreffende afdeling en neemt de beademingsballon van de reakar mee.

Verpleegkundige MUG

Deze verpleegkundige bemant de MUG samen met de MUG-arts. Gedurende de weekdays staat deze verpleegkundige van 10 tot 20 uur ook in voor het fast-tracktraject.

Artsen

Overdag zijn er twee urgentieartsen aanwezig op spoedgevallen: één arts staat in voor de MUG, de andere arts voor de patiënten op de dienst spoedgevallen. Deze laatste doet ook de interne urgenties. De arts voor spoed start om 7 uur en wordt afgelost om 19 uur. De MUG-arts start om 8 uur en wordt afgelost om 20 uur. Daarnaast zijn er vaak ook een assistent-arts urgentiegeneskunde, een stagiair geneeskunde en een huisarts in opleiding op dienst aanwezig.

Logistieke medewerkers

De logistieke medewerkers zijn aanwezig op maandag, woensdag, donderdag en vrijdag van 8 tot 16.30 uur. Op dinsdag, zaterdag en zondag zijn zij aanwezig van 8 tot 14.30 uur. Zij ondersteunen in logistieke taken op spoedgevallen: patiënttransport, hulp bij maaltijden, aanvullen van de behandelkamers ...

Bijkomende taken

- Interne urgenties
- Dringende ECG's op de verblijfsafdelingen
- Moeilijke bloedafnames op de verblijfsafdelingen
- Supervisie tijdens de nacht

4. E.care ED

Wij werken op onze spoedafdeling met het digitaal systeem E.care. Dit is een systeem om de workflow op de afdeling optimaal te ondersteunen. Enkele belangrijk kenmerken van E.care zijn:

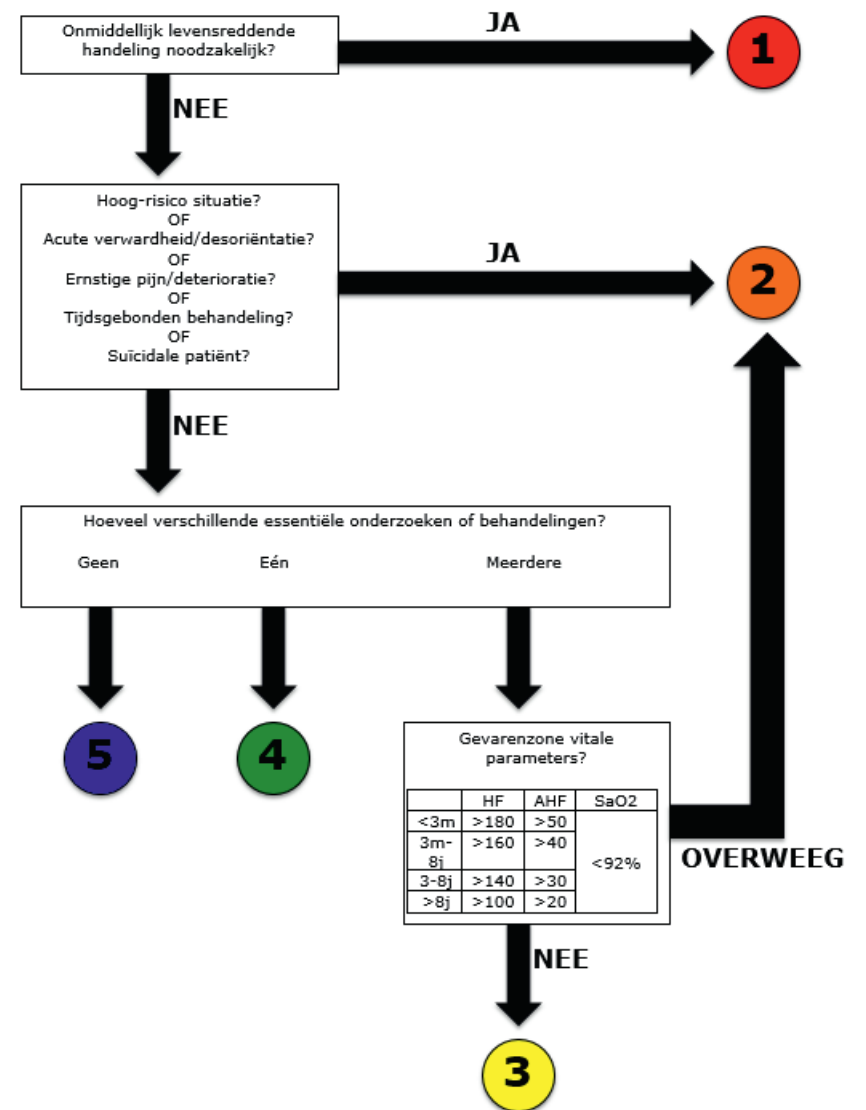
- Een duidelijk overzicht over de volledige afdeling en alle individuele dossiers.
- Ondersteuning bij triage, medische handelingen en klinische verslaglegging.
- Signalering van uit te voeren handelingen voor arts en verpleegkundige door middel van diverse statusindicatoren.

Bij aanvang van je stage krijg je een E.care-badge waarmee je je kan inloggen in dit systeem. Gebruik deze zoals het hoort en draag er zorg voor. De badge is gelinkt aan jouw naam en mag niet uitgeleend worden aan andere stagiairs. Op het einde van je stage lever je de badge terug in (aftekenlijst bij begin en einde van de stage).

5. ESI-triagesysteem

Op onze afdeling voeren we onze triage uit aan de hand van het ESI-triagesysteem. ESI staat voor Emergency Severity Index. Wij combineren de numerieke score van 1 tot 5 van het ESI-systeem met een kleurencode (rood, oranje, geel, groen, blauw). Het geeft ons een duidelijk beeld welke patiënt het eerst (dringende) zorg nodig heeft.

Een uitgebreide omschrijving van dit systeem kan je nalezen in de Werkwijzer op onze spoed.

6. Richtlijnen stage

Begeleiding

Op onze spoedgevallen zijn er vijf verpleegkundigen die instaan voor de begeleiding van de stagiairs. De hoofdverpleegkundige probeert steeds één van de stagementoren de eerste dag van de stage aanwezig te laten zijn om jou rond te leiden op de afdeling en de nodige informatie te geven. Vanzelfsprekend zullen de andere verpleegkundigen jou ook begeleiden.

De stagementoren staan samen met de praktijklector in voor de tussentijdse evaluatie en de eindbespreking.

- Hoofdverantwoordelijke dienst spoedgevallen: Maarten Luyts
- Adjunct-hoofdverantwoordelijke dienst spoedgevallen: Johan Christiaensen
- Stagementoren: Johan Christiaensen, Lindsay Doggen, Gert Matheussen, Tinne Michiels en Loes Van Ginkel,

Uurrooster

De uurregeling wordt opgemaakt door stagementor Tinne Michiels. Zij houdt rekening met jouw transportmogelijkheden om het ziekenhuis te bereiken. Indien je om de een of andere reden een wijziging van je uren wilt, vraag je dit bij voorkeur aan haar.

Wij geven er de voorkeur aan om stagiairs zoveel mogelijk de uren van de verpleegkundigen te laten werken. Hiermee bedoelen we een vroege dienst van 6.45 tot 14.45 uur of een late dienst van 14.30 tot 22.30 uur. De eerste week zal je voornamelijk in dagdiensten werken.

Op het uurrooster van de verpleegkundigen kan je aan de hand van een kleurcode zien welke verpleegkundigen interne MUG (roze) en MUG (groen) hebben. Zo weet je wie je moet volgen als je bij een interne MUG of MUG mee vertrekt. Vergeet in zo'n geval niet een korte briefing te doen aan de verpleegkundige aan wie deze patiënt werd toegewezen.

Kledij

Je komt op spoedgevallen met verschillende mensen in aanraking. Daarom vinden we het belangrijk dat je verzorgd en fit op dienst komt. Het is belangrijk om je kledij en schoeisel aan te passen aan de externe activiteiten. Draag daarom steeds veiligheidsschoenen (type S3), dit is verplicht!

Een aangepaste jas en broek om op interventie te gaan, zijn in beperkte mate op de afdeling beschikbaar. Let er wel op dat je een jas neemt met het groene kenteken van verpleegkundige.

Breng ook zeker voldoende stagepakken mee, want het kan gebeuren dat je tijdens je dienst van pakje moet wisselen.

Infrastructuur op spoed

- REA 1: behandelkamer trauma = opvang traumaslachtoffer
- REA 2: behandelkamer instabiele patiënt
- Behandelkamer 3: algemeen, vnl. ambulante patiënten en opnames via spoed
- Behandelkamer 4: kinderbox, bij een pediatrische urgentie dient een reabox genomen te worden
- Behandelkamer 5: algemeen
- Behandelkamer 6: gipskamer
- Observatieruimten 7, 8 en 9
- Fast track behandelruimten (1 en 2) en fast track wachtzaal (B)
- Badkamer: spoeling brandwonden

Dect-systeem

Op spoed werken we met een dect-systeem. Dit zijn draagbare mobiele telefoons die op een intern netwerk zijn aangesloten en dus geen straling uitzenden. Daarom kunnen deze veilig in een ziekenhuissetting gebruikt worden. Er is een dect voorzien voor de stagiairs. Het is de bedoeling dat je deze steeds draagt. Op je dect krijg je verschillende meldingen, bijvoorbeeld wanneer er een patiënt zich aanmeldt, oproep 100 ...

- Ambulant: er meldt zich een nieuwe patiënt aan op spoed via de telefooncentrale
- Ziekenwagen: de ziekenwagen brengt een patiënt binnen
- MUG: oproep MUG
- Ziekenwagen + MUG: oproep dringende ziekenwagen en MUG
- Traumaprotocol: traumaprotocol wordt opgestart
- Agressie: agressie in het ziekenhuis
- Urgentie: interne MUG in het ziekenhuis

Voor interne MUG- en agressie-oproepen volgt na de speciale toon, de boodschap met vermelding van de afdeling en kamernummer van het incident.

100 - MUG

Op onze spoedgevallen beschikken we over een ziekenwagen die in opdracht van de noodcentrale 112 rijdt (twee ambulanciers van een externe firma) en een MUG (Mobiele Urgentie Groep) met een verpleegkundige en spoedarts.

Je krijgt bij ons de gelegenheid om pre-hospitale interventies te doen. We raden dit ten stelligste aan.

Als je een MUG-oproep op je dect krijgt, is het de bedoeling dat je meerijdt. Je volgt dan de verpleegkundige die de rit mee begeleidt naar het juiste voertuig. Je neemt plaats achterin de MUG en draagt de veiligheidsgordel.

Als je met de MUG ter plaatse komt, denk je eerst aan je eigen veiligheid. Zeker wanneer het een interventie op een openbare plaats betreft, moet je rekening houden met het wegverkeer. Je blijft best dicht in de buurt van de verpleegkundige: hij/zij kan je ter plaatse al informatie geven of je een taak geven (bv. klaarmaken van een infuus, optrekken van medicatie).

Ook hier geldt vanzelfsprekend het beroepsgeheim.

Houding

In het kader van warme zorg vragen we je om je steeds tactvol en professioneel te gedragen. Beleefdheid en respect voor collega's en patiënten stellen we zeer op prijs.

We vinden het belangrijk dat je oog hebt voor de privacy van de patiënt: ondervraag geen patiënten in de wachtzaal of gangen, beperk het aantal personen in de behandelruimtes, sluit steeds de deuren van de behandelkamers, maak gebruik van afdekmoltons, praat niet over patiënten wanneer er andere mensen in de gang of aan de verpleegdesk staan. Het beroepsgeheim geldt altijd en overal.

De drukte op spoedgevallen is zeer wisselend. Het kan op zeer korte tijd van rustig naar extreem druk evolueren. Tracht jezelf te beheersen in stresssituaties. Indien je met een probleem zit, zijn wij steeds bereid te luisteren of een helpende hand uit te steken.

Bij alles wat je doet, is het belangrijk heel goed te weten waarom je dit doet. Geef de patiënt ook steeds voldoende informatie over wat en waarom je iets doet. Indien je een fout maakt, blijf dan steeds eerlijk tegenover jezelf en de patiënt. Meld dit steeds aan een verpleegkundige.

Wij vragen van jou initiatief en inzet. Wij hebben niet de gewoonte continu naast de stagiair te lopen. Vraag zelf om iets te mogen doen of zien, vraag om te mogen helpen. Toon interesse en stel veel vragen. Je kan op een stage spoedgevallen veel leren en verschillende technieken oefenen. Hoeveel, bepaal je voor een groot deel zelf.

Op onze dienst is er didactisch materiaal aanwezig zoals een reanimatiepop en vakliteratuur. Bij gelegenheid kan je hiervan gebruik maken.

Stageopdrachten

Gebruik de richtlijnen zoals opgesteld door de school. Bespreek in overleg met de praktijklector welke patiënt je best volgt voor jouw patiëntstudie. Verzamel tijdig de nodige gegevens zodanig dat je geen problemen hebt bij het vertrek van de patiënt. Tussentijdse verbeteringen bieden het voordeel dat mogelijke bijsturing tijdig kan gebeuren. Neem dus zelf tijdig initiatief. Bewaak ten allen tijde de anonimiteit van de patiënt bij het kopiëren of uitprinten van documenten.

Feedback/reflecties

Door het vragen van feedback en het maken van zelfreflecties vergroot je je leeransen en weet je waar je werkpunten liggen. Het is je eigen verantwoordelijkheid om deze documenten aan te bieden aan de verpleegkundigen. Geef ze bij voorkeur aan één van de stagementoren waar je mee hebt gewerkt. Zij zijn het gewoon om deze documenten in te vullen. Is er geen stagementor aanwezig, geef dan de documenten aan de verpleegkundige waar je die dag het meeste mee hebt samen gewerkt.

7. Slot

Met de gegevens uit deze brochure en de leerstof hopen wij jouw stage aangenaam en functioneel te laten verlopen. Indien er zich gedurende de stage problemen voordoen, aarzel dan niet om ze te bespreken met de praktijklector van de hogeschool, de hoofdverpleegkundige, de stagementor van de afdeling of de stageverantwoordelijke van het ziekenhuis. We rekenen alvast op jouw bereidwillige, positieve samenwerking zodanig dat jouw stage leerrijk zal verlopen.

Het ganse team dankt je, in naam van de patiënten, voor jouw medewerking.

8. Lijst van voorkomende technieken spoedgevallen

		Observatie	Voorbereiding en assistentie	Voorbereiding en assistentie tot autonoom	Volledig autonoom
Ziekenwagen en MUG					
Transport van de patiënt	Gebruik rolmat			x	
	Gebruik reddingsdeken – Metallinelaken			x	
	Gebruik brancard			x	
	Gebruik zweefbrancard			x	
	Gebruik draagstoel			x	
	Rautekgreep			x	
	Trendelenburg, veiligheidshouding			x	
Immobilisatie van patiënt	Schepbrancard			x	
	Vacuümmatras			x	
	Nekspalk			x	
	Spalken ledematen			x	
	Bevrijdingsharnas (KED)			x	
	Spinalboard			x	
	Verwijderen valhelm		x		
Urgentiekoffers					
Intubatie	Kennis materialen			x	
	Techniek ETT				
	Quicktrachset				
	Fixeren ETT			x	

		Observatie	Voorbereiding en assistentie	Voorbereiding en assistentie tot autonoom	Volledig autonoom
Medicatie	Kennis en inhoud				
	Beperkte kennis werking medicatie				
	Toedienen medicatie SC-IV-IM			x	
Reanimatie	Basiskennis BLS en ALS				
	Gebruik beademingsballon			x	
	Reinigen beademingsballon			x	
	Gebruik beademingstoestel		x		
	Gebruik zuurstoffles			x	
	Berekenen inhoud zuurstofflessen				x
	Gebruik aspiratie			x	
	Gebruik monitor-defibrillator			x	
Zuurstoftoediening	Nasale sonde			x	
	Masker (reservoir)			x	
Zuurstofsaturatiemeting	Gebruik			x	
	Principes en beperkingen			x	
Aerosoltoediening, puff				x	
Peakflowmeter				x	

		Observatie	Voorbereiding en assistentie	Voorbereiding en assistentie tot autonoom	Volledig autonoom
Infuustherapie	Plaatsen katheter + fixatie			x	
	Klaarmaken infuusoplossing				x
Set spoedbevalling, thoraxdrainage	Inhoud				
Aanvullen gebruikt materiaal + nazicht ziekenwagen			x		
Spoedgevallenafdeling					
Opvang patiënt, slachtoffer begeleiden en observatie				x	
Nemen van vitale en fysieke parameters					x
Principe van triage				x	
Observatieruimte	Installeren patiënt			x	
	Invullen dossier			x	
	Ochtendverzorging				x
Opname van patiënt op verblijfsafdeling	(4de jaar, autonoom)			x	
	Briefing			x	
	Informatieverstrekking aan patiënt en familie			x	

		Observatie	Voorbereiding en assistentie tot autonoom	Voorbereiding en assistentie tot autonoom	Volledig autonoom
Orthopedie	Gipsverbanden		x		
	Richtlijnen gips			x	
	Draagdoek, armsling			x	
	Synthetische gips	x			
	Gipsatelle		x		
	Cijfer 8 verband			x	
	Adductieverband			x	
	Syndactylie			x	
	Zimmeratelle			x	
	Skintractie			x	
	Dakpanverband			x	
	Zachte halskraag			x	
	Tubigrip				x
	Steunverband				x
	Meniscusverband			x	
Kennis verschillende verbandmaterialen					
Wondverzorging					

		Observatie	Voorbereiding en assistentie tot autonoom	Voorbereiding en assistentie tot autonoom	Volledig autonoom	
Wondhechting	Kennis antiseptica			x		
	Verdooving optrekken			x		
	Wondverdooving	x				
	Scheren rond de wonde			x		
	Klaarleggen steriel materiaal			x		
	Wondreiniging			x		
	Soorten hechtingsdraad					
	Wondtoilet			x		
	Verband en fixatie			x		
	Brandwonden	Eerst water!			x	
		Differentiatie			x	
		Antipeptica			x	
		Flaminal - Flammazine			x	
Nabehandeling						
Schaafwonden	Antispetica			x		
	Antiseptische zalf			x		
	Nabehandeling					
Verwijdering hechtingen					x	
Nagelfenestratie			x			
Kennis verbanden				x		
Urologie						

		Observatie	Voorbereiding en assistentie tot autonoom	Voorbereiding en assistentie tot autonoom	Volledig autonoom
Blaassondage	Plaatsen verblijfsonde man/vrouw				x
	Eenmalige sondage man/vrouw				x
Suprapubische sonde			x		
ECG	Gebruik toestel			x	
	Plaatsen elektroden			x	
	Kennis ritme-stoornissen (4de jaar)				
Maag	Plaatsen maagsonde				x
	Gebruik actieve kool		x		

		Observatie	Voorbereiding en assistentie tot autonoom	Voorbereiding en assistentie tot autonoom	Volledig autonoom
Bloedafname	Plaatsen IV-catheter			x	
	Bloedafname via catheter			x	
	Venapunctie				x
	Afname haemoculturen				x
	Assistentie arteriële punctie		x		
	Arteriële punctie (4de jaar)			x	
	Interpretatie bloedgaswaarden		x		
	Glucometer test			x	
NKO	Neustamponade aanbrengen (Merocel/ Rapid Rhino)			x	
Oftalmologie	Locale anesthesie: druppels			x	
	Aanbrengen oogzalf			x	
	Aanbrengen oogcompres			x	
E-Care	Invullen dossier			x	

